

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000164

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-05-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ждан Микола Дмитрович

2. Mykola D. Zhdan

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Шифр наукової спеціальності: 12.00.08

Назва наукової спеціальності: Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-05-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 11.737.01

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, буд. 1, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.81

Тема дисертації:

1. Запобігання кримінальним правопорушенням у сфері охорони трудових відносин в Україні: теорія та практика
2. Prevention of criminal offenses in the field of protection of labor relations in Ukraine: theory and practice

Реферат:

1. Дисертація є першим в Україні комплексним монографічним дослідженням, в якому розв'язано науково-прикладну проблему кримінологічного запобігання кримінальним правопорушенням у сфері охорони трудових відносин в Україні, а також сформовано концептуальний підхід, скерований на удосконалення кримінального законодавства та кримінологічної практики у цій частині. За результатами аналізу та узагальнення доктринального масиву, диференційовано наявні наукові роботи, спрямовані на розв'язання проблеми запобігання досліджуваному виду кримінальних правопорушень на дві групи: 1) поняття та зміст

кримінальних правопорушень у сфері охорони трудових відносин, їх ознаки, понятійно-категоріальний апарат та механізм кримінально-правової протидії; 2) суб'єкт кримінальних правопорушень у сфері охорони трудових відносин: дефініція, класифікація, типологія. Аргументовано, що кримінологічний напрям державної політики у сфері охорони трудових відносин в Україні реалізується: 1) у практичній діяльності МВС та Національної поліції – у межах створення єдиної концепції запобігання кримінальним правопорушенням проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Виокремлення конкретних суспільних відносин надає можливість створити єдиний, уніфікований підхід до виокремлення «ядра» кримінально протиправної діяльності у сфері охорони трудових відносин, а також інтегрувати у практику відповідні довгострокові кримінологічні стратегії, зокрема загальносоціального характеру; 2) у законотворчій діяльності – шляхом розробки заходів, засобів та способів реагування на порушення прав громадян на нормальну працю, запровадження на нормативно-правовому рівні доктринальної моделі боротьби з кримінальними правопорушеннями у сфері охорони трудових відносин, закріплення генеральної лінії концепції роботи суб'єктів реалізації кримінологічної політики; 3) у правозастосовній діяльності – через реалізацію спеціально уповноваженими суб'єктами заходів забезпечення захисту суспільних відносин у сфері трудових прав громадян шляхом встановлення інтеграційних засад кримінологічної політики в межах її взаємозв'язку та взаємодії із суміжними правовими політиками; через організацію всебічної взаємодії суб'єктів запобігання кримінальним правопорушенням у сфері охорони трудових відносин; через забезпечення порядку реалізації пріоритетних напрямів тактичного характеру щодо нейтралізації кримінально протиправної діяльності у сфері виборчих, трудових та інших особистих прав та свобод людини та громадянина. Наведені аспекти й утворюють складний механізм реалізації кримінологічного напрямку державної політики у сфері охорони трудових відносин в Україні. Удосконалено підхід до диференціації суб'єктів, які ведуть діяльність у сфері запобігання злочинності на такі групи: 1) суб'єкти, які встановлюють основні види та форми забороненої в Україні діяльності на загальнодержавному рівні; 2) суб'єкти, які займаються інформаційно-аналітичною роботою, пов'язаною зі встановленням детермінантів кримінально протиправної діяльності, прогнозуванням та статистикою; 3) суб'єкти, які займаються розробкою кримінологічних стратегій запобігання кримінально протиправним діянням; 4) суб'єкти, які безпосередньо реалізують на практиці кримінологічні стратегії запобігання кримінальним правопорушенням; 5) суб'єкти, які виконують допоміжну функцію в запобіганні кримінальним правопорушенням (наприклад, громадськість). Визнано доцільним до міжнародних стандартів реалізації кримінологічного напрямку державної політики у сфері охорони трудових відносин віднести: 1) визнання боротьби із бідністю та безробіттям одними із основних пріоритетів забезпечення соціального складника державного регулювання; 2) забезпечення доступу громадян до будь-яких дозволених законом заходів та засобів захисту трудових прав від кримінально протиправного посягання; 3) ліквідацію всіх форм дискримінації в межах реалізації прав громадян на працю; 4) визначення груп уразливих категорій працівників, які мають право на поліпшені / спрощені умови праці; 5) заборону примусового використання праці неповнолітніх. Розроблено концепцію соціально-правового захисту трудових прав громадян в умовах дії воєнного стану та після його припинення, засновану на системі апробованих міжнародних стандартів забезпечення режиму праці. Запропоновано систему змін та доповнень до кримінального законодавства України щодо кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень у сфері охорони трудових відносин.

2. The dissertation is the first comprehensive monographic study in Ukraine, which solves the scientific and applied problem of criminological prevention of criminal offenses in the field of protection of labor relations, and also forms a conceptual approach aimed at improving criminal legislation and criminological practice in this part. According to the results of the analysis and generalization of the doctrinal array, existing scientific works aimed at solving the problem of preventing the studied type of criminal offenses were divided into two groups: 1) the concept and content of criminal offenses in the field of labor relations protection, their characteristics, the conceptual-categorical apparatus and the mechanism of criminal-legal counteraction; 2) the subject of criminal offenses in the field of protection of labor relations: definition, classification, typology. It is argued that the

criminological direction of the state policy in the sphere of protection of labor relations in Ukraine is realized: 1) in the practical activity of the Ministry of Internal Affairs and the National Police - within the framework of creating a unified concept of prevention of criminal offenses against electoral, labor and other personal rights and freedoms of man and citizen. The allocation of specific social relations makes it possible to create a single, unified approach to the allocation of the "core" of criminally illegal activities in the field of labor relations protection, as well as to integrate into practice the relevant long-term criminological strategies, in particular of a general social nature; 2) in legislative activity - by developing measures, means and methods of responding to violations of citizens' rights to normal work, introducing a doctrinal model of combating criminal offenses in the field of labor relations protection at the regulatory level, consolidating the general line of the concept of work of subjects implementing criminological policy; 3) in law enforcement activities - through the implementation by specially authorized entities of measures to ensure the protection of public relations in the field of labor rights of citizens by establishing the integration principles of criminological policy within its interconnection and interaction with related legal policies; through the organization of comprehensive interaction of subjects of prevention of criminal offenses in the field of protection of labor relations; by ensuring the implementation of priority areas of a tactical nature to neutralize criminal illegal activities in the field of electoral, labor and other personal rights and freedoms of man and citizen. The above-mentioned aspects form a complex mechanism of implementation of the criminological direction of the state policy in the sphere of protection of labor relations in Ukraine. The approach to differentiation of subjects that conduct activities in the field of crime prevention into the following groups has been improved: 1) subjects that establish the main types and forms of activities prohibited in Ukraine at the national level; 2) subjects engaged in information and analytical work related to the establishment of the determinants of criminal illegal activity, forecasting and statistics; 3) subjects involved in the development of criminological strategies for the prevention of criminal offenses; 4) entities that directly implement in practice criminological strategies for preventing criminal offenses; 5) subjects who perform an auxiliary function in preventing criminal offenses (for example, the public). It is considered expedient to include the following international standards for the implementation of the criminological direction of state policy in the field of labor relations protection: 1) recognizing the fight against poverty and unemployment as one of the main priorities of ensuring the social component of state regulation; 2) ensuring citizens' access to any measures and means of protection of labor rights permitted by law against criminal infringement; 3) elimination of all forms of discrimination within the framework of the realization of citizens' rights to work; 4) definition of groups of vulnerable categories of employees who have the right to improved / simplified working conditions; 5) prohibition of forced labor of minors. The concept of social and legal protection of labor rights of citizens in the conditions of martial law and after its termination, based on the system of proven international standards for ensuring the labor regime, has been developed. A system of changes and additions to the criminal legislation of Ukraine on criminal liability for committing criminal offenses in the field of labor relations protection has been proposed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ждан М. Д. Кримінологічна політика у сфері захисту трудових прав громадян: монографія / за заг. ред. Є. С. Назимка. Київ: ВД «Дакор», 2024. 444 с.

- 2. Ждан М. Д. Механізм реалізації кримінологічної політики у сфері охорони трудових відносин в Україні. Держава та регіони. Серія: Право. 2021. № 3. С. 185-189.
- 3. Ждан М. Д. Нормативно-правове забезпечення кримінологічної політики у сфері охорони трудових відносин в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 9. С. 392-395.
- 4. Ждан М.Д. Історія становлення та розвитку кримінального законодавства України в частині охорони трудових відносин. Право та державне управління. 2022. № 1. С. 25-35.
- 5. Ждан М.Д. Стан наукової розробки проблем запобігання кримінальним правопорушенням у сфері охорони трудових відносин в Україні. *Juris Europensis Scientia*. 2022. № 2. С. 106-111.
- 6. Ждан М. Д. Суб'єкти реалізації кримінологічної політики у сфері охорони трудових відносин в Україні. Юридичний вісник. 2022. № 3. С. 90-98.
- 7. Ждан М.Д. Соціально-економічні детермінанти кримінальних правопорушень проти трудових прав і свобод людини і громадянина. Право та державне управління. 2022. № 3. С. 302-307.
- 8. Ждан М. Д. Інформатизація процесу управління трудовими відносинами в межах кримінологічної науки. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. 2022. Т.33 (72), № 3. С. 44-48.
- 9. Ждан М. Д. Кримінологічний та кримінально-правовий захист неповнолітніх від трудової експлуатації. Правовий часопис Донбасу, 2022. № 4 (81) ч. 2. С. 82-86.
- 10. Ждан М. Д. Кримінально-правовий захист права громадян на страйк: національний та міжнародний підхід. Приватне та публічне право. 2022. № 4. С. 87-92.
- 11. Ждан М. Д. Кримінологічний захист права на працю осіб з інвалідністю: міжнародний досвід. Правова позиція. 2022. № 4. С. 111-114.
- 12. Ждан М.Д. Кримінально-правовий захист працівників від дискримінації за ознакою статі. *Juris Europensis Scientia*. 2022. № 5. С. 35-38.
- 13. Ждан М.Д. Методологія дослідження особливостей запобігання кримінальним правопорушенням у сфері охорони трудових відносин в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 5. С. 301-306.
- 14. Ждан М.Д. Стан та динаміка кримінальних правопорушень проти трудових прав і свобод людини і громадянина. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 9. С. 681-684.
- 15. Ждан М. Д. Інформатизація кримінологічної політики в Україні. Правові новели. 2022. № 17. С. 34-41.
- 16. Ждан М.Д. Кримінологічна характеристика жертв кримінальних правопорушень проти трудових прав і свобод людини і громадянина. Актуальні питання юридичної науки. 2022. № 17. С. 205-213.
- 17. Ждан М. Д. Громадянське суспільство як суб'єкт реалізації кримінологічної політики у сфері охорони трудових відносин в Україні. Юридичний бюлетень. 2022. № 26. С. 194-200.
- 18. Ждан М.Д. Соціально-економічне запобігання кримінальним правопорушенням проти трудових прав і свобод людини і громадянина. Правова позиція, 2023. № 1 (38). С. 219-222.
- 19. Ждан М.Д. Організаційно-управлінські заходи запобігання кримінальним правопорушенням проти трудових прав громадян. Право та державне управління. 2023. № 2. С. 282-289.
- 20. Ждан М.Д. Соціально-демографічні ознаки осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення проти трудових прав і свобод людини і громадянина. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 3 (81). С. 183-188.
- 21. Ждан М.Д. Індивідуальне віктимологічне запобігання кримінальним правопорушенням проти трудових прав громадян. Право і суспільство. 2023. № 3. С. 396-401.
- 22. Mkrtchyan, K., Yamnenko, T., Holovan, T., Zhdan, M. Improvement of organizational measures to ensure public security and order during the mass events by the National Police of Ukraine. *Amazonia Investiga*, 2020. № 9 (26). P. 167-173. (Особистий внесок здобувача: розглянуто роль Національної поліції у реалізації державної політики із запобігання кримінальним правопорушенням)
- 23. Melnyk K., Tsesarsky F., Zhdan M., Vlasenko M., Fatieiev Ya. Distance work and its significance in terms of quarantine restrictions aimed at preventing the spread of the COVID-19. *Journal of Legal, Ethical and*

Regulatory Issues, Volume 24, Special Issue 1. 2021. P. 1-8. (Особистий внесок здобувача: розглянуто види трудових відносин, які реалізуються в особливих умовах як один із напрямів загальносоціального запобігання кримінальним правопорушенням у сфері охорони трудових відносин)

- 24. Koliesnik T., Lehkosherst Y., Zhdan M. Socio-Economic Component of the State Policy in the Field of Prevention of Criminal Offences Against Labour Rights and Freedoms of a Person and a Citizen. Baltic Journal of Economic Studies. 2023. Vol. 9 No. 4. P. 128-134. (Особистий внесок здобувача: розглянуто зміст соціально-економічних детермінант та їх вплив на кількісно-якісні показники кримінальних правопорушень у сфері охорони трудових відносин)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 012U105580

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Андрій Миколайович
2. Andrii M. Babenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9498-2484

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тичина Дмитро Михайлович
2. Dmytro M. Tychyna

Кваліфікація: д.ю.н., с.н.с., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: <https://orcid.org/0000-0002-9430-6101>

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Житний Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Zhytnyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0795-626X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Назимко Єгор Сергійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Назимко Єгор Сергійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сибірцева Людмила Сергіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна